

**ՂԽԱԳԻՍ** ինքովինքը հայլիի մէջ նայեցաւ ու դէմքը տժգոյն գատաւ։ Անկողնին վրայ նետուեցաւ և ուզեց քուն բլալ, բայց չկրցաւ. և ետեւ ետեւ այլ և այլ զգացմունքներ կը խօսէին փոփոխակի սրտին մէջ։ Մենք ալ թողունք զինքը որ խօսի։

Հետեւայն ուրիշ բերրով։

**ՄԵԽԱԳՈՅԻ** պատերազմին վրայ երկու խօսք։

**ՄԵԽԻԳՈՅԻ** այժմեան պատերազմը նորօրինակ տեսարան մի կը ներկայացնէ. Գաղղիացի հզօր բանակն՝ անիշխանութեան արիւնահեղ տատանմունքըն ու ալէկոծութինքը խափանելու զիտմամբ՝ ովկիանուը կտրած սնցած իր արիւնը կը թափէ օտար երկրի մը համար։ Ոմանց մորքէն տարակուսանքներ կ'անցնին թէ պարզ մարդկութեան տէրը չէ այդշափ բորբռքողն զիազիական պետութիւնը, և թէ թերես իր կտրիճներուն վիրաց սպեզանիք պիտի դործածէ Մեխիգոյի ոսկւոյ գամճճերը։ Տեսնենք ապագայն ինչ կը պատասխանէ այս երկրայսութեան. հիմկուհիմա բոլորովին սուտ ելան այն գաղղիացւոց

շար գուշակսութիւնքն որ գաղղիական զինուց բազդն ՚ի Մեխիգոյ՝ սև օրով կը տեսնային և կայսերական դրօշուն նախատինքն առաջուց կուլային։ Այսպիսիք անտարակոյս արցունքնին սրբած ու միսիթարուած են հիմա. Բուէպլայի խարխալեալ պարիսպքը մարաջախոտութեան գաւազանն ընծայեցին ֆօրէ զօրապետին, որ արշաւանաց բանակին ընդհաննուր հրամանատարն է. Մեխիգոյ ալ իր գոները խաղաղութեամբ բացաւ յաղթողաց առջև, և յունիսի 29ին, ըստ հեռագրական լրոյ, ժողովուրդը քուէարկութեամբ պիտի ընտրէր երկրին կառավարութեան կերպը։ Իսկ տեղացի բանակը գուէրնավագաքաշուած՝ կը պատրաստի յետին և յուսահատղի մակալութեան մը։ Սակայն մեծ խնդիր մըն է թէ պատերազմով ստացուած խաղաղութիւն մը պիտի կարենայ արդեզր Մեխիգացւոց միտքը բնական վիճակի գարձնել և ինչ աստիճանի բարոյական և քաղաքական յառաջադիմութիւն պիտի ներգործէ։

Ծնթերցողաց հաճոյական բան մը ընելու զիտմամբ՝ կը դնենք հոս այդ երկարատև պատերազմին պատահարներէն մէկուն տեսարանը, անցեալ տարուան դեկտեմբերին հանգիպած։

## ՏԵՂԱԳՐՈՒԹԻՒՆՔ

### Ի ՓՈՎՐ ԵՒ Ի ՄԵԾ ՀԱՅԱ

#### ԿՈՒՑԻՆԱ

ՃՈՒԹԻՒՆՔ Ի ԳԵՐԵԶՄԱՆԱՏԱՆ ՀԱՅՈՅ. — ԹՇԿԱԲԵ և կուտինացւոց բերդն զուրկ իցէ ՚ի հին արձանագրութեանց, և ՚ի քաղաքին ևս չերեկցի ուրեք յիշատակ նախնեաց, սակայն որ ՚ի գերեզմանատան Հայոց կան շիրիմք ոչ սակաւ պարծանք են, կիսով ժամաւ հեռի ՚ի քաղաքէն. և են դոքա գործ նախնի ժամանակաց, և ասին գտեալ յաւերակս Զավորրաց և բերեալ այսր։ Բազմատեսակ բարձրագանդակ է նոցա, յորոց զգլիխաւորս ստորագրեսցուք, և զոմանս յարձանագրութեանցն։